

همایش نشست‌ها

نشست میراث مشترک ایران و شبه قاره

او گفت: در مرحله بعد باید ناظری برای این کار در اختیار این گروه قرار بگیرد تا مثل استاد منزوی ایرادهای فهرست‌های تهیه شده را رفع نماید.

نوشاهی ادامه داد: این کار ساده نیست و عشق می‌خواهد همچنان که اگر عشق نبود فهرست‌های نسخ که توسط استاد منزوی تهیه شده‌اند هیچ گاه به ثمر نمی‌رسید.

دکتر چندر شیکهر استاد زبان فارسی از دانشگاه دهلی هم درباره فهرست‌نگاری نسخ خطی در هند گفت: این موضوع سال‌ها است که در هند مطرح است و استادان هندی آماده هستند تا با همکاری اساتید ایرانی این کار را دنبال کنند.

از سلسله نشست‌های مرکز پژوهشی میراث مکتوب، نشست میراث مشترک ایران و شبه قاره با حضور گروهی از اساتید برجسته زبان و ادبیات فارسی پاکستان از جمله دکتر محمداکرم شاه و دکتر سلیم مظهر و نیز استاد احمد منزوی، استاد تسبیحی و جمعی دیگر از بزرگان ادب و فرهنگ روز ۱۸ اردیبهشت ماه در سرای اهل قلم نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برگزار شد.

در این نشست استاد احمد منزوی درباره فهرست‌نگاری‌های خود گفت: برای این کار عشق فردی لازم است. عشقی که باعث شد من نزدیک به ۱۴ سال در هندوستان بدون هیچ وقفه‌ای به تلاش شبانه‌روزی بپردازم. روزها به برگه‌های چاپی و شب‌ها به برگه‌هایی که دانشجویان تهیه کرده بودند رسیدگی می‌کردم.

دکتر نوشاهی از کشور پاکستان هم با عنوان اینکه برای فهرست‌نگاری نسخ خطی باید چند کار اساسی صورت بگیرد گفت: فهرست‌هایی در دست است که قسمتی از آن‌ها به صورت کتاب و قسمتی به صورت مقاله است که قبل از هر چیز در هند و پاکستان باید این کتاب‌ها و منابع را جمع‌آوری و سپس آن‌ها را به فارسی ترجمه کرد، برای این کار هم نیازمند به افرادی هستیم که به زبان فارسی مسلط بوده و اردو و انگلیسی هم بدانند.

گفت‌وگو

سال اول، شماره پنجم و ششم، ۱۳۸۵

وی افزود: باید این پایان‌نامه‌ها را استخراج و از منابع و اطلاعات آن‌ها استفاده کرد.

محمد اکرم زبان فارسی را زبان ۱۰۰۰ ساله‌ای دانست که فرهنگ پاکستان بر روی آن بنا شده است. دکتر سلیم مظهر رئیس گروه زبان فارسی دانشگاه پنجاب هم با انتقاد از اوضاع زبان فارسی در پاکستان کنونی گفت: امور جهان امروز بسیار پیچیده است و نتایج یک عمل در یک جای دیگر به شکل دیگری دیده می‌شود. اگر ما شرقی‌ها فرهنگ خود را از دست بدهیم خیاط پاکستانی در جای دیگر شغل خود را از دست می‌دهد. او ادامه داد: ما امروز شدیداً نیاز به کمک شما داریم و اگر فرهنگ ما مورد تهاجم قرار بگیرد فرهنگ شما هم مورد حمله و آسیب قرار می‌گیرد.

سلیم مظهر در پایان گفت: ما هم کیش و هم آئین هستیم و امروز بین کشور پاکستان و ایران بزرگترین پروژه‌ها در حال امضاء است در صورتی که سران پاکستانی هنگامی که با ایرانیان بر سر میز مصاحبه می‌نشینند باید مترجم انگلیسی زبان داشته باشد.

این جلسه با خواندن سرودهایی از خانم عظمی که استاد ادب فارسی دانشگاه پنجاب هستند پایان یافت. یکی از سرودهای ایشان نقل می‌شود:

برای رسیدن به ایران

ای دلبر و دلدار چو عشقت به سرم هست
دانی که ز اسرار محبت خیرم هست
دانم که سگ در گه معشوق خدا ام
در کوچه ابرار مرا هم گذرم هست
هر ساعت من فکر تو دارد شه خوبان
تابندگی شعر ز نور فکرم هست
خوشحال شوم گاه به ایران رسیدن
هر باغچه شهر مرا باغ ارم هست
دانم که چو حافظ نشود این غزل من
زرین به ازین نکته مرا هم خبری هست

وی اجرای این برنامه را منوط به تشکیل کمیسیون نسخ خطی در هند و همچنین تدوین تفاهم‌نامه بین میراث مکتوب و هند دانست. او همچنین اجرای این کار را به صورت تیمی بسیار مطلوب‌تر برشمرد و ادامه داد: دردنیای امروز با استفاده از کار گروهی می‌توان کارهای بهتر و ارزنده‌تری را انجام داد.

پروفسور محمد اکرم اکرام هم با عنوان اینکه کتابشناسی و فهرست‌نگاری موضوع مورد بحث او نیست در این نشست گفت: موضوع مهم‌تر زبان فارسی است و اینکه زبان فارسی در پاکستان در بسیاری از مناطق در حال فراموشی است. اگر جلوی این اتفاق را نگیریم فهرست‌نویسی و کتاب‌نویسی فایده‌ای نخواهد داشت. او که از اساتید دانشگاه پنجاب لاهور پاکستان است در ادامه گفت: باید دانشجویان را از تولید پایان‌نامه‌هایی که تنها در قفسه‌ها می‌ماند دور کنیم و به سمت موضوعاتی ببریم که جنبه تحقیقاتی در زمینه ادبیات فارسی داشته باشند.